GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 140. Duminecă, 23 Iunie, (5 Iuliu). 1885.

Din causa S-tei sĕrbători de Lunĭ ḍiarulŭ nu va apĕrĕ pănă Marţĭ séra.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Iuliu st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

NB. Preţurile acestea le-amŭ ficsatŭ spre a uşură abonanţilorŭ noştri din România plata abonamentului, fără a mai socoti agiulŭ.

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ binevoiască a-şi reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḍiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta şi posta ultimă.

Administraţinea „Gazetei Transilvaniei.“

Braşovŭ, 22 Iunie (4 Iuliu) 1885.

„Coloman Tisza e omulŭ, care învaţă pe coróna sĕ fie ingrată!“

Cu aceste, cuvinte caracteriséză organulŭ germanŭ alŭ oposiţiunei maghiare moderate actulŭ celŭ mai nou alŭ numirii de 30 membrii în camera magnaţilorŭ din partea guvernului.

Nimenĭ nu este mulţumitŭ cu aceste numirĭ afară de d. Coloman Tiaza.

Tisza a compusŭ lista şi totŭ dênsulŭ a propus'o corónei spre aprobare; ér resultatulŭ este, că au fostŭ numiţĭ magnaţĭ: mediculŭ de casă alŭ ministrului-preşedinte, unŭ negustorŭ de grâne, care îi pórtă afacerile la moşiă, unŭ altŭ negustorŭ de lemne, despre care scrie unŭ ḍiarŭ maghiarŭ, că face marĭ daraverĭ, dér décă arŭ fabrica şi dopurĭ de lemnŭ pentru butóiele de bere, atuncĭ Habermann din Sibiiu, n'ar fi silit se aducă din Boemia pe fiecare anŭ 60,000 de astfelŭ de dopurĭ; au fostŭ numiţĭ mai mulţĭ şefĭ de diferite institute, unŭ Hunfalvy, Hirschler, Kautz, Lumniţzer, Kochmeister, Várady şi alţii mai mulţĭ, carĭ vorŭ sci sĕ ridice cu mare precisiune degetele de câte orĭ va rĕsuná vocea d-lui Tisza îa camera magnaţilorŭ.

Câtŭ pentru mamelucii din sînulŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare, Colomanŭ Tisza nu i-a ţinutŭ nicĭ atâta de demnĭ, ca sĕ ridice mânile în camera magnaţilorŭ pentru elŭ. Acéstă împrejurare dă prilejŭ unuia din căpitanii gardei ministeriale ca pentru salvarea principiului mamelucescŭ, — care n'ar vrea sĕ se mărginéscă numai la Maghiarĭ şi la negustorii de lemne şi de grâne, — sĕ-şĭ exprime pĕrerea de rĕu, că bunii patrioţĭ din sînulŭ Nemaghiarilorŭ au fostŭ trecuţĭ cu totulŭ cu vederea şi că nicĭ unŭ Românŭ, nicĭ unŭ Slavŭ, şi nicĭ unŭ Sasŭ nu s'a aflatŭ demnŭ de a representá interesele guvernului în camera magnaţilorŭ.

Domnulŭ Tisza n'a reformatŭ camera magnaţilorŭ, pentru ca sĕ facă locŭ „bunilorŭ patrioţĭ“ nemaghiarĭ într'însa, elŭ se mulţămesce deocamdată cu aceia, carĭ îi facŭ mai bune treburĭ decâtŭ patrioţii Nemaghiarĭ.

E vorba de întărirea posiţiunei guvernului şi în acéstă privinţă d-lŭ Tisza nu e nicĭdecum alegĕtorŭ, ut figura docet.

S'a mai observatŭ, că nu se află nicĭ unŭ jurisconsultŭ între cei numitĭ şi organulŭ amintitŭ oposiţionalŭ observă, că ministrulŭ-preşedinte nu caută la dreptŭ, ci numai la întărirea puterii, după principiulŭ, că puterea priméză dreptulŭ.

D-lŭ Tisza se arangéză fórte comodŭ pentru o domniă de alţĭ ḍece anĭ şi numai vrea sĕ ţină nicĭdecum sémă de împrejurările şi trebuinţele faptice ale statului. Totŭ ce nu servesce directŭ intereselorŭ sale proprii, nu are înaintea lui şi a argaţilorŭ lui nicĭ o importanţă, ér câtŭ pentru grătitudine nu s'a gânditŭ nicĭ măcarŭ la meritele bărbaţilorŭ ungurĭ, necum la acelea ale celorŭ neungurĭ.

Coloman Tisza prepară cu multă poftă mălaiulŭ reacţionarŭ pentru viitorulŭ ospĕţŭ, dér sciţĭ, vorba Românului: „nu-i pentru cine se gătesce, ci pentru cine nimeresce.“

Conflictulŭ vamalŭ dintre România şi Francia.

In privinţa acestui conflictŭ amŭ ḍisŭ în numĕrulŭ de erĭ, că foile francese, precum »Le Temps« şi »Journal des Débats«, se facŭ de rîsŭ dacă credŭ că vorŭ îngrozi pe România cu absurdităţĭ ca aceea, că tractatulŭ din 1861 încheiatŭ între Franţa şi Turcia ar avé şi acum valóre, când România e independentă. Acum vedemŭ că foile francese şi-au muiatŭ vocea şi recunoscŭ că România a lucratŭ corectŭ întroducêndŭ tarifulŭ vamalŭ autonomŭ din 1876 şi că pentru acésta suntŭ vinovaţĭ Francesii, căcĭ étă ce comunică o telegramă din Paris dela 1 Iuliu n.

»Ḍiarele manifestă părerile de rĕu în privinţa neînţelegerii ce diviséză în acestŭ timpŭ Franţa şi România; ele constată afinitatea de simţimênte ce domneşte între cele două popóre şi simpatiile ce le unescŭ.

»Le Temps« recunóşte, că legea votată de camera din Bucurescĭ la 18 Martie nu ţintesce numai pe Franţa în particularŭ, ci pe tóte Statele carĭ n'au tratatŭ cu România. Elŭ crede că guvernulŭ francesŭ asemenea ar trebui sĕ recurgă la o mĕsură generală, fără a ţinti în specialŭ pe România, care este şi trebue sé rĕmâie amica Franciei. Acelaşĭ ḍiarŭ adauge, că greşela originară a neînţelegerii actuale incumbă partidului protecţionistŭ francesŭ, care a împedicatŭ încheiarea tratatelorŭ de comerţŭ cu România la timpŭ oportunŭ «

Ajutorulŭ de statŭ şi d. V. Babeşŭ.

Vedemŭ în „Pester Lloyd“ şi şi în „Neue freie Presse“ de erĭ (3 Iuliu) unŭ comunicatŭ telegraficŭ din Sibiiu cu data 2 Iuliu, care pare a avé timbrulŭ oficiosităţii. Acestŭ pocitŭ comunicatŭ spune următórele:

Sibiiu 2 Iuliu. Deputatulŭ dietalŭ Vincenţiu Babeşŭ, care petrece aicĭ în calitate de membru alŭ consistoriului metropolitanŭ românŭ gr. or. şi ia parte activă la resolvarea actelorŭ restante ale acestei autorităţĭ bisericescĭ, şi-a datŭ opiniunea cu privire la subvenţiunea de statŭ susţiindŭ, că guvernulŭ este în dreptŭ décă nu permite consistoriului nicĭ o ingerinţă asupra celorŭ 4000 fl. puşĭ la disposiţiunea Archiepiscopului, de órece acéstă sumă n'are nicĭ unŭ caracterŭ bisericescŭ, ci este numai o afacere ce privesce numai pe ministerŭ şi pe Archiepiscopŭ ér nu biserica.«

In „N. fr. Presse“ găsimŭ aceeaşĭ telegramă dér mai pe scurtŭ şi cu acea deosebire, că aicĭ se ḍice, că d. Babeşŭ consideră *întrégа* afacere a subvenţiunei de statŭ, ca una ce este lipsită de caracterulŭ bisericescŭ şi prin urmare n'ar suferì ingerenţa consistoriului.

Nu trebue sĕ mai asigurămŭ, câtŭ de ciudată ni se pare acéstă scire şi câtŭ de greu ne vine a crede, că d. Babeşŭ s'ar fi esprimatŭ astfelŭ luândŭ în apĕrare procederea d-lui Trefort în causa distribuirei desŭ amintitului ajutorŭ de statŭ. Nu înţelegemŭ nicĭ decum, ce ar fi pututŭ îndemná pe d. Babeşŭ de a venì tocmai acum, post festum, cu-o părere, care era datorŭ de-a o desvoltá în publicŭ pe largŭ şi cu argumente, ca sĕ ne lumineze şi sĕ nu ne lase în idea falsă, că noi amŭ avé dreptate, când dreptatea, conformŭ telegramei de mai susŭ este pe partea ministrului.

De aceea credemŭ, că memoratele comunicate din Sibiu suntŭ o tendenţiósă mistificare din partea celorŭ ce voiescŭ a pescui în apă turbure şi aşteptămŭ cu nerăbdare, ca d. Babeşŭ sĕ ne dea deslușirile, ce le datoresce în privinţa acésta publicului românŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Se vorbesce, că congresulŭ naţionalŭ bisericescŭ gr. or. se va convoca în cursulŭ lunei Septemvre séu pe ḍiua de 10 Octomvre.

—0—

Ministrulŭ comunicaţiunei a provocatŭ printr'o circulară tóte oficiele postale, ca esemplarele »României libere« ce apare acum sub numele »Altaru,« căreia deja îi e sustrasŭ debitulŭ postalŭ, sĕ nu le espedieze mai departe, ci sĕ le trimétă direcţiunilorŭ postale.

—0—

Suntemŭ înformaţĭ, că statutele Reuniunei femeilorŭ din Sătmarŭ s'au înaintatŭ din nou ministrului de interne spre aprobare, pe lângă unŭ recursŭ bine motivatŭ. Pănă ḁcum nu scimŭ încă nimicŭ de sórtea lorŭ.

—0—

Totŭ şesulŭ Ţĕrei Bârsei dela Bodŭ şi pănă la Apaţa era în sĕptĕmâna trecută unŭ mare lacŭ în urma ploilorŭ torenţiale. Economii de vite suntŭ desperaţĭ că n'au nutreţŭ pentru vite la érnă. Intre Vălcele şi Arpătacŭ a ruptŭ apa cincĭ podurĭ. S'au înecatŭ şi câţiva ómenĭ.

—0—

In Nr. 129 alŭ foiei nóstre amŭ publicatŭ o corespondenţă din Blaşiu privitóre la esamenele de cualificaţiune a învĕţătorilorŭ din archidiecesa Albei-Iulia-Făgăraşŭ, subscrisă de Brutus. Fiindcă unii ómenĭ suspicionéza pe d. Popŭ Reteganulŭ, învĕţătorŭ, ca autorŭ alŭ acelei corespondenţe, Redacţiunea nóstră îşĭ ţine de datorinţă a declara la rugarea d-sale că nu este numitulŭ învĕţătorŭ autoulŭ acelei corespondenţe.

—0—

Comisiunea permanentă a comitatului Sibiiu a luatŭ în considerare recursulŭ preotului gr. cat. din Gurarîului, făcutŭ în contra hotărîrei acestei comune: d'a se pune în peliminarulŭ de bugetŭ suma de 235 fl. ca veniturĭ bisericescĭ.

—0—

In 27 Iuniu n. trăsnetulŭ a cădutŭ pe o şură acoperită cu paiă în Galaţĭ lângă Făgăraşŭ, care se aprinse prefăcêndu-se în cenuşe încă cu alte două şurĭ.

—0—

Ni se scrie din comitatulŭ Făgăraşului următórele: „In 28 Iuniu c. s'a ţinutŭ în comuna Buciumu esarêndarea dreptului regalŭ de cârciumăritŭ alŭ acestei comune, sub conducerea zelosului pretorŭ tractualŭ d. Laurianŭ Negrea. Ca licitantŭ, firesce era şi arendatorulŭ actualŭ Salomonŭ Licht şi mama sa Ana Licht, a luatŭ parte d. parochŭ localŭ Ioane Dobrinŭ, care voindŭ binele comunei şi sĕ scape cu orĭ ce preţŭ acésta comună de lipitorile ovreescĭ, chiar cu risiculŭ de a'şĭ face sie'şĭ o daună materială însemnată, a oferitŭ pentru regalulŭ de cârciumăritŭ alŭ micei comune Buciumu suma de 461 fl. 50 cr. v. a. anualŭ, depunêndŭ îndată după încheerea protocolului de licitaţiune aconto arendei 306 fl. v. a. E încă de observatŭ, că dênsulŭ numai cu 1 Ianuariu 1886 întră în folosinţa acestui dreptŭ. Astfelŭ

acestŭ preotŭ, care vrêndŭ binele şi mântuirea comunei, ne-a scăpatŭ cu propriulŭ sĕu risicŭ de lipitorile streine, carĭ s'au înmulţitŭ cumplitŭ în Ţéra Oltului trăindŭ şi înavuţindu-se din sudórea bietului poporŭ mai bine ca în sînulŭ lui Avramŭ.« — Unŭ adevĕratŭ românŭ.

—0—

Têrgulŭ ce s'a ţinutŭ în sĕptĕmâna trecută în Mercurea a fostŭ din cele mai rele: abia s'au adusŭ la vêndare 600 de vite, dar cei mai mulţĭ s'au întorsŭ fără sĕ fi vêndutŭ măcarŭ o vită.

—0—

Scóla comunală din Apaţa s'a transformatŭ în scólă elementară de statŭ.

—0—

Despre furtuna din Liorinţŭ, între Aiudŭ şi Teiuşŭ, ni se mai comunică următórele amĕrunte: „Cele trei vite trăsnite se aflau în liniă dréptă şi departe una de altă de 4—7 metrii. Trăsnetulŭ s'a descărcatŭ sub vita cea din mijlocŭ cu atâta putere, încâtŭ şi pămêntulŭ s'a despicatŭ în douĕ părţĭ. Celelalte douĕ vite ce se aflau îndĕrĕtulŭ celorŭ trăsnite în depărtare de 7—10 metri au cădutŭ ameţite. Paguba e de 360 fl.« — T. R.

—0—

Conventulŭ districtului bisericescŭ reformatŭ de dincolo de Tisa a hotăritŭ sĕ nu facă usŭ de representarea bisericei în camera magnaţilorŭ, cătă vreme sinodulŭ nu dispune acéstă, şi totdeodată a respinsŭ subvenţiunea statului pentru liceulŭ din Sarospatak.

—0—

Poliţia din Pesta a descoperitŭ o bandă de falsificatorĭ de banĭ, carĭ s'au şi arestatŭ.

—0—

Senatulŭ plenarŭ alŭ politechnicului din Pesta s'a ocupatŭ în dilele trecute cu afacerea Dobranssky — bănuitŭ că e Muscalŭ mare — şi a declaratŭ, fără sĕ motiveze, că are bănuelĭ faţă cu rĕmânerea lui Dobranssky ca profesorŭ. Hotărîrea luată cu maioritate a aşternut'o senatulŭ ministrului, ér Dobranssky i-a înmânatŭ o lungă apĕrare.

—0—

Universitatea din Cernăuţĭ a alesŭ pe profesorulŭ facultăţii de dreptŭ Dr. Hiller de rectorŭ.

—0—

Congresulŭ studenţilorŭ universitarĭ din România se va ţiné în anulŭ acesta în Brăila.

—0—

La congresulŭ statisticŭ ce s'a întrunitŭ la 22 Iuniu n. în Londra au fostŭ representante: Italia, Austro-Ungaria, Belgia, Ţĕrile de josŭ, Norvegia, România, Brasilia, Rusia şi America de nordŭ. La prândulŭ ce s'a datŭ după terminarea primei conferinţe, d. I. Ghica, representantulŭ României, a ridicatŭ unŭ toastŭ, mulţămindŭ în numele corpului diplomaticŭ.

—0—

Regele Bavariei e datorŭ vêndutŭ din causa risipei sale, aşa că nu mai are nicĭ unŭ creditŭ. Nimenea nu mai vrea sĕ intre în afacerĭ de banĭ cu dênsulŭ. Rudele sale şi împĕratulŭ germanŭ îşĭ batŭ capulŭ, cum arŭ puté mântui pe regele de ruşinea ce ar cădea asupra-i fiindŭ datŭ în judecată.

—0—

Emerich Valenticĭ, ucigaşulŭ Veronikei Peschek şi Rosei Budai din Pesta, care fusese condamnatŭ la mórte, a muritŭ în spitalŭ de ftisiă (oftică.)

——○——

O declaraţiune.

Din Câmpiă primimŭ următórea declaraţiune:

Zaulu de pe Câmpiă, 1 Iulie 1885.

In numĕrulŭ Gazetei 136 „Arieşanulŭ« svêrle cu noroiu asupra mea, pentru că mi-a vedutŭ numele înscrisŭ între membrii comitetului arangiatorŭ unei petrecerĭ în favórea vestitului »Kultur-egylet«, mĕ timbréză, că am trecutŭ fără ruşine în castrele duşmane.

Domnule Arieşanu! cu ce faptă poţĭ d-ta dovedi, că eu am trecutŭ în castrele duşmane, unde? când am luatŭ parte eu şi fratele meu la afacerĭ anti-româneşcĭ? séu unde şi când s'au făcutŭ în jurulŭ meu cea mai mică mişcare de interesŭ românŭ sĕ nu fi luatŭ parte eu, fratele meu şi părinţii noştri.

Eu locuescŭ în Zau, nu amŭ ştiutŭ nimicŭ despre arangiarea petrecerei „Kultur egylet«-ului din M. Ludoşiu, şi eu tocmai din acelaşĭ isvorŭ amŭ luatŭ noţiune, că suntŭ înscrisŭ în comitetulŭ arangiatorŭ, când mi-amŭ cetitŭ numele în învitaţiune m'am indignatŭ preste mĕsură mi-am muşcatŭ buzele şi din consideraţiune către tatălŭ meu, care de 25 de anĭ cuprinde postulŭ de pretore, am tăcutŭ, dar veninulŭ d-lui »Arieşanu« în interesulŭ reputaţiunei mele mĕ silesce sĕ 'mĭ dau acésta declaraţiune.

D-le Arieşanu! petrecerea a trecutŭ fost'am eu, frate-meu séu părinţii mei la vestita petrecere? Eu, fratele meu séu părinţii mei ce parte au luatŭ la arangiare? De ai simţirĭ de onóre te vei simţi îndatoratŭ a rĕspuude la aceste întrebărĭ.

Suntŭ Românŭ şi 'mĭ voiu ţiné de sânta datoriă a trăi, a lucra în tótă viaţa mea numai românesce şi veninulŭ D-lui »Arieşanu« nicĭ odată nu 'mĭ va slăbi caracterulŭ românŭ.

Vréu sĕ 'ţĭ cunoscŭ cinstita faţă, pentru aceea 'ţĭ facŭ cunoscutŭ, că numai în acelŭ casŭ nu 'ţĭ voiu intenta procesŭ de presă décă séu în colónele »Gazetei« séu pe cale privată îmĭ vei face cunoscutŭ cinstituţĭ nume.

Teodorŭ Moga.

Cu satisfacţiune şi mulţumire ne-amŭ grăbitŭ a da locŭ rectificărei şi declarărei de mai susŭ a d-lui proprietarŭ *Teodorŭ Moga.* Ne pare rĕu, că d-sa a trebuitŭ sĕ sufere o grea imputare, fiind-că nisce ómenĭ neculţĭ l'au înscrisŭ într'o listă de arangiatorĭ, fără scirea şi consêmţĕmêntulŭ sĕu prealabilŭ.

D-lŭ Moga ar face bine décă ar trage la rĕspundere pe acei cavalerĭ, carĭ se folosescŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de condamnabilŭ de numele lui cinstitŭ. Câtŭ privesce pe corespondentulŭ „Arieşanu" suntemŭ sigurĭ, că d-sa se va grăbi a strînge mâna d-lui Moga pentru frumósa şi nobila asigurare ce 'i-o dă: că „este Românŭ şi 'şĭ va ţiné de sântă datoriă a trăì şi a lucrá în tótă viaţa sa numai românesce." De procesŭ de presă nu póte fi vorba în casulŭ de faţă. Arieşanulŭ a fostŭ corectŭ în conclusiunile lui, numai biletulŭ cu numele arangiorilorŭ n'a fostŭ corectŭ. S'a întêmplatŭ ca d. Moga, fără scirea lui, sĕ fie trecutŭ în lista celorŭ morţĭ pentru naţiunea nóstră.

Cu atâtŭ mai mare ne este bucuria aflândŭ, că este viu pentru noi şi că va trăi şi va lucrá în tótă viaţa sa numai românesce!

——○——

O privire în Marmaţia.

Pólele Guţiului, Iuniu 1885.

Stau pe unŭ vêrfŭ de stâncă şi privescŭ la frumseţea Maramureşului; ce locŭ romanticŭ şi încă ce poporŭ bravŭ furnică pe malurile văilorŭ; suntŭ strănepoţĭ de-ai lui Dragoşŭ şi vitejilorŭ sĕi. Poporulŭ e bravŭ, însĕ timpurile vitrege se reoglindéză de pre faţa lorŭ; fiii lui Israilŭ au inundatŭ totŭ ţinutulŭ Marmaţiei, mare parte a inteliginţei are interesele sale particularĭ şi causa poporului abia are câte unŭ apĕrătorŭ. Interesele particulare suntŭ mai presusŭ de tóte, pentru deşteptarea poporului nimenea nu se espune, după disa fraţilorŭ Mărmăţenĭ. Poporulŭ este lăsatŭ pradă în ghiarele strĕinilorŭ şi a lipitorilorŭ, toţĭ se unescŭ întru tunderea lui, nimenea întru conducerea lui. Fiindŭ poporulŭ prostŭ, nicĭ limba lui nu se aude în salónele mobilate, din care causă inteliginţa, cu puţină escepţiune (onóre acelora), în casă şi familiă se folosesce de limba maghiară. Cetírea românesce este ceva inferiorŭ, pentru aceea diare române suntŭ ca corbii albĭ prin casele lorŭ. Cine voiesce a se convinge despre acésta, călĕtorésca numai prin acele ţinuturĭ. Décă întră unŭ tînĕrŭ pe la clasa inteligentă, pe mésa de visită vede poesiile lui „Petőfi« şi „Pesti Müvelt társalgó«; despre poeţii românĭ forte puţină cunoscinţă au. Apoi începă junele a conversá cu domnişóra casei, că prima vorbă i va fi că nu scie românesce, deşi în multe casurĭ scie trăindŭ în mijloculŭ poporului, nu este însĕ înclinată a conversá românesce, cugetândŭ că omulŭ inteligentŭ nu se cuvine sĕ vorbéscă o limbă, de care se folosesce plebea. Până acolo li-se întinde naivitatea unorŭ tinere în asta privinţă, încâtŭ décă unŭ têněrŭ românŭ insistă pre lângă limba română, este consideratŭ şi judecatŭ a nu fi omŭ de salonŭ.

Cu multŭ mai inferiorŭ stau apoi decâtŭ aceste graţiosităţĭ, unele tinere altcum de preoţĭ românĭ, carĭ absolutŭ nu sciu limba română, deşi prescura o cunoscŭ şi o numescŭ p r e s c u r ă, ne avêndŭ terminŭ corĕspondĕtorŭ în limba lorŭ. Asemenea casurĭ suntŭ rarĭ, dar ruşine că totŭ se află; apoi ce preotese de modelŭ au sĕ fie unele ca aceste!? Orĭ vomŭ luá libertate a întra la o atare familiă, orĭ la »tiszteletes« totŭ una şi aceea limbă domnesce, deosebire numai atâta, că prima familiă mâncă prescurĭ, éră a preotului reformatŭ de acestŭ favorŭ e lipsită. — Apoi copii crescuţĭ în acestŭ modŭ va trebuí sĕ susţină, precum şi astădĭ susţine poporulŭ românŭ! Până când Dómne vomŭ avea şi de aceste lipitorĭ!

Călĕtorulŭ.

——○——

Biserica-Albă, 29 Iuniu n. 1885.

(Res scolasticae. — Oficianţĭ românĭ persecutaţĭ. — Plóiă torenţială.)

Domnule Redactorŭ! Erĭ s'a încheiatŭ anulŭ şcolasticŭ 1884—85 alŭ gimnasiului reg. de aicĭ. Cu acea ocasiune s'a împărţitŭ şi anuarulŭ (értesitő) gimnasialŭ. Din acesta se vede, adecă celŭ puţinŭ după nume putemŭ da cu socotéla, că între cei 159 studenţĭ, carĭ în decursulŭ anului trecutŭ au frecuentatŭ acestŭ gimnasiu, au fostŭ vre-o 37=23·27% studenţĭ românĭ, şi anume: în cl. I gimn. 15, în cl. II. 9, în cl. III 2, în cl. IV 5, în cl. V 3, în cl. VI 2, în cl. VII 1, în cl. VIII nicĭ unulŭ! In raportulŭ statisticŭ alŭ numitului anuarŭ nu aflămŭ relaţiunile naţionale, ci numai cele limbistice ale studenţilorŭ; aşa d. e. dintre cei 159 studenţĭ vorbescŭ: ungaresce-germanesce-românesce 23, ungaresce-germânesce-sêrbesce-românesce 30, ungaresce-românesce 3; adecă: 56=35·22% arŭ fi carĭ vorbescŭ românesce, séu mai clarŭ vorbindŭ: cărora din graţia organelorŭ şoviniste ale lui Trefort li s'a permisŭ a se daclara, că vorbescŭ şi românesce! Căcĭ, întru adevĕrŭ, câţĭ studenţĭ românĭ au fostŭ la acestŭ gimnasiu în anulŭ scol. tr.,

---

FOILETONŬ.

Unŭ episodŭ din viéţa iui Nero.

In fruntea imperiului Romanŭ era pe timpulŭ decădinţei unŭ împĕratŭ cu numele Nero. Când acestŭ Nero se suì pre tronŭ era numai de şepte-spre-dece anĭ. La începutulŭ domniei séle, sub vestmêntulŭ ipocrisiei ascundêndŭ totulŭ, nu se putea cunósce tirănia acestui împĕratŭ, însĕ mai apoi rĕsăriră tristele urmărĭ ale crescerei părintescĭ şi crudelităţile sale împlură de terórе totŭ imperiulŭ. Da! Tirănia acestuia a fostŭ aşa de mare, încâtŭ monstruosităţile sale nu se vorŭ putea şterge în toţĭ seculii, căcĭ nicĭ una din vietăţile feroce nu au arĕtatŭ atâta crudelitate ca acestŭ monstru despoiatŭ de umanitate.

Sĕlbaticŭ la privire, palidŭ la faţă, durŭ în manierĭ şi rece la sufletŭ, aşa era Nero. Avea o statură mijlociă, trupulŭ enervatŭ, diformŭ şi murdarŭ, pântecele scosŭ şi mare, ér picióręle preste mĕsură subţirĭ. Grumazii lui erau aşa de groşĭ şi aşa de graşĭ, încâtŭ abia i se mai putea cunósce capulŭ; la faţă era frumosŭ şi espresivŭ dar nicĭ de cum plăcutŭ, barba eşită puţinŭ în afară, nasulŭ bine formatŭ şi mare, fruntea lată dar încreţită şi întunecósă. Avea unŭ pĕrŭ mai multŭ roşu decâtŭ galbenŭ, vocea obscură şi răguşită, ochii albastri, urduroşĭ şi de slabă vedere.

Murdarŭ şi nespălatŭ, vestmintele erau aruncate pe elŭ ca cu furca; destrăbălatŭ, somnorosŭ şi îmbrăcatŭ numai în câte unŭ vestmêntŭ de nópte eşia adeseorĭ în lume fără cea mai mică ruşine.[1])

Décă cineva ar fi cutezatŭ sĕ dică că o astfelŭ de figură nu e tocmai frumósă, ar fi plătit'o cu mórtea, căcĭ Nero era omŭ de totŭ ambiţiosŭ.

Când ambiţiunea este cumpĕtată, ea tinde spre idealulŭ celŭ sublimŭ alŭ virtuţilorŭ, dar cu atâtŭ mai periculósă devine ea atuncì, când şi-a perdutŭ alvia sa şi trece preste marginĭ. La unŭ omŭ ca Nero însĕ nu putea fi vorba de cumpĕtŭ şi de ordine. Mascatŭ bătea elŭ nóptea stradele Roméi insultândŭ femeile, bătându-şĭ jocŭ de copii, despoindŭ pe trecĕtorĭ, lovindŭ, rănindŭ şi ucidêndŭ; de multe orĭ se întorcea de pe strade rănitŭ, bătutŭ şi bajocoritŭ, spre ruşinea cetăţii şi scandalulŭ poporului.[2])

Spre desfrênărĭ şi plăcerĭ deşerte se aprindea uşorŭ, dar nu era frumseţe ca sĕ'lŭ mulţuméscă, nu cunoscea credinţă pe care sĕ nu o violeze. Tremurau tinerii mirĭ chiarŭ şi la căminulŭ lorŭ, căcĭ turbatulŭ de Nero intra cu forţa în case şi officine, desonorândŭ sute de familii june, blamândŭ şi nefericindŭ chiarŭ pe cele mai caste virgine şi femei, aşa încâtŭ de furia amorului sĕu nimenĭ nu mai era în siguritate.[3])

Pe timpulŭ acela trăia în Roma unŭ senatorŭ tênĕrŭ cu numele Iuliu Montanŭ.[4]) Elŭ era unŭ omŭ onestŭ, datorinţele sale şi-le împlinea în linişte şi blândeţĕ, nu avea de lucru cu nimenea şi în braţele tinerei séle neveste îşĭ legăna dilele de fericire ale vieţei, prea mulţumitŭ fiindŭ cu soţia sa. Ne'nduratulŭ Nero însĕ îşĭ puse de gândŭ a curma fericirea junelui senatorŭ, căcĭ frumseţea nevestei sale aprinsese amorulŭ lui disordinatŭ. Intr'o nópte, schimbându'şĭ portulŭ şi vestmintele, luà cu sine câţiva Pretorianĭ[5]) şi pornì spre palatulŭ lui Iuliu Montanŭ.

După spionările făcute, astutulŭ Nero era convinsŭ că Montanŭ nu este acasă, scia că tênĕra nevastă îşĭ are dormitorulŭ sĕu propriu şi separatŭ, cunoscea cără-

---

[1]) Suetoniu c. LI; Dion. Cassiu Lib. LI c. 20.

[2]) Dion. Cassiu Lib. LXV.

[3]) Tacit Anal. Lib. XIII c. XXV.

[4]) Tacit Anal. Lib. XXI c. VIII.

[5]) Ostaşĭ din garda imperială a lui Nero.

n'o putemŭ scí, ci încât-va, cum am atinsŭ mai susŭ, numai după nume ne putemŭ orienta.

Aşa se compunŭ tóte datele statistice în Ungaria, „potentata civilisătóre a Orientului.« Când este vorba de naţiunalităţĭ, atuncĭ disparŭ datele, disparŭ tóte combinaţiunile statistice seriose şi nepărtinitóre. De propunerea limbei românescĭ nicĭ vorbá!..... Apoi în corpulŭ profesoralŭ, cu tóte aceste, se află ómenĭ, carĭ au avutŭ cutezanţa d'a umblá, a colindá pe la unii inteligenţĭ românĭ de pe aicĭ, ca sĕ îndemne pe părinţii românĭ pentru a-şĭ dá copii la acestŭ gimnasiu, care fiindŭ aşa de puţinŭ cercetatŭ, începe a trage de mórte....

Din Timişóra, dela oficiulŭ telegraficŭ, acum de curêndŭ, se vorŭ transferá în tóte părţile, şi mai cu ṣémă la Peşta, mai toţĭ oficianţii românĭ, vre-o şépte la numĕrŭ, afară de unulŭ, din causa că au luatŭ parte la »Timişana,« la »Alumneu,« la esoperarea înfiinţărei unei scóle de fetiţe etc., ba unii şi din acelŭ motivŭ, pentru că şi-au datŭ copiii la scóla românéscă! Acelŭ unicŭ, care va mai rĕmâné în Timişóra dintre telegrafistii românĭ, numai aşa a pututŭ scăpá de transferare, că fù silitŭ a promite, că va demisiuna din comitetulŭ séu directoriulŭ institutului de creditŭ şi economii »Timişana.« Va sĕ ḑică: fantoma maghiarisărei violente ne persecută şi ne urmăresce sistematicŭ pe tóte căile, în diferite forme şi sub diferite pretexte, aşa încâtŭ ne impedecă chiar şi în desvoltarea nóstră economică pacĭnică. Dómne, Dómne! unde vomŭ ajunge?.... Energia şi numai energia potenţată ne va puté scăpá, de ceea ce începe a ne ameninţá din ce în ce totŭ mai tare şi mai îngrozitorŭ.....

*

Erĭ, adecă în Dumineca din 28 Iuniu st. n., între órele 4—5 p. m. s'a descărcatŭ asupra nóstră din aceste părţĭ o furtună şi plóiă torenţială din cele mai marĭ. Apa curgea ca valea pe tóte stradele oraşului. Plóia a fostŭ mestecată cu puţină grindină. In împrejurime s'a observatŭ grindină mai mare de câtŭ nucile. ba ce e mai multŭ: s'a observatŭ grindină fórte mare şi în forma sloilorŭ de ghiaţă. Sĕmĕnăturile de aicĭ n'au suferitŭ daună. In unele locurĭ dimprejurŭ ca pre la Detta, se ḑice, că dauna causată prin grindină ar fi fórte mare. Galamităţĭ preste calamităţĭ. Sĕrmană ţeră, sĕrmanŭ poporŭ! *Aeli (us).*

—o—

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Gataia, (comit. Timişiu) 4 Iuliu. — Erĭ séra grindina a bătutŭ înfricoşatŭ aci în împrejurime. Paguba causată câmpurilorŭ trece peste o sută de mii fl.

Agram, 4 Iuliu. — Procesulŭ de presă intentatŭ în contra redactorului fóiei oposiţionale „Pozor," Clemente Bozicĭ, care se află în spitalulŭ de incvisiţĭ, din causa unui articulŭ în care atacă guvernulŭ, s'a terminatŭ erĭ, condamnându-lŭ tribunalulŭ la şése sĕptĕmânĭ arestŭ şi 150 fl. amendă.

Hocodenca, (Bucovina) 4 Iuliu. — Unŭ grósnicŭ incendiu a prefăcutŭ în cenuşă peste 600 de case. Au rĕmasŭ fără adăpostŭ 5000 de ómenĭ. Două persóne au arsŭ, mai multe au dispărutŭ.

—o—

Incunosciinţare. — O dorinţă de multŭ simţită, împlinită! Statutele societăţii: „Hunedóra, însoţire de anticipaţiune şi creditŭ în Deva«, cu resoluţiunea tribunalului regescŭ din locŭ ddto 27 Iuniu a. c. nro. 2715 suntŭ ratificate şi firma ei, în sensulŭ prescriselorŭ art. de lege comerc. XXXVII, din 1875 este împrotocolată.

Aducêndŭ decĭ aceasta îmbucuratóre împregiurare la cunoscinţa publică pe calea ḑiaristică, ne ţinemŭ de a nóstră datorinţă a semnala totodată, că activitatea însoţirei s'a începutŭ cu 1 Iulie a. c. şi că şedinţele consiliului administr. vorŭ avé locŭ în tótă Mercuria dela órele 2—3 după amédĭ; ér solvirile sĕ vorŭ face în fiecare Sâmbătă, dela órele 11—12 din ḑi. Depunerĭ sĕ primescŭ în tóte ḑilele.

In urmă sĕ notifica, că foile designate de adunarea constituantă pentru publicările afacerilorŭ însoţirei suntŭ: »Gazeta Transilvaniei«, »Tribuna« şi »Telegrafulŭ Românŭ«.

Deva, în 2 Iulie 1885.

Dr. Lazar Petco, m. p. directorele însoţirei. *Alexandru Czura*, m. p. secretarulŭ însoţirei.

—o—

DIVERSE.

Templu lui Buda. — Viena va fi în curêndŭ înzestrată cu unŭ templu alŭ lui Buda, pe care îlŭ vorŭ ridica Japonesii din Viena. Ei s'au adresatŭ la ambasada lorŭ pentru a face paşii diplomaticĭ necesarĭ. Parisulŭ şi Londra încă au câte unŭ templu budistŭ. Idea de a se ridica unŭ templu budistŭ în Viena a fostŭ concepută acum doi anĭ când au muritŭ în Viena câţĭ-va Japonezĭ şi n'au pututŭ fi înmormêntaţĭ după ceremonialulŭ budistŭ, din causa lipsei unui templu alŭ lui Buda. Mobilierulŭ templului budistŭ, care se va zidí în Viena, va fi adusŭ din Japonia.

***

Cum se păstréză mazărea verde. — Écă mijloculŭ celŭ mai bunŭ pentru a păstra mazărea verde: Se ia butelii de sticlă grósă care sĕ fie bine spĕlată şi uscată înăutru. Se umple cu mazăre până la jumĕtatea gâtului sticlei şi apoi se astupă ermeticŭ cu dopurĭ nouĕ legate bine cu sfóră. In urmă buteliile suntŭ puse într'unŭ cazanŭ, plinŭ cu apă rece, avêndŭ la fundŭ, d'asupra şi între butelii paie. Cazanulŭ se pune apoi pe focŭ, unde se lasă douĕ-ḑecĭ de minute a ferbe încetŭ-încetŭ până ce apa ajunge a fierbe în colcote După ce apa s'a rĕcitŭ, se scotŭ buteliile una câte una şi se pecetluescŭ bine pentru ca aerulŭ sĕ nu intre în ele; apoi se aşeḑă în pivniţă culcate. Cu acestŭ procedeu se póte avea în timpulŭ iernei mazărea cea mai bună.

***

Rose albastre şi rose verḑĭ. — Din cronica sciinţifică din »Journal des Débats« a lui Henri de Parville, »Naţiunea« estrage nrmătórele: Se găsescŭ glumeţĭ chiar printre chimiştĭ. Proprietarulŭ uneia din cele mai frumóse vile din jurulŭ Parisului posedă o colecţiune de roze, care face admiraţiunea visitatorilorŭ sĕi. Se găsescŭ tóte varietăţile. — Nu creḑŭ sĕ se găséscă tóte, ḑise cineva. — Absolutŭ tóte, d-le, replică colecţionarulŭ atinsŭ în amorulŭ sĕu propriu. — Oh! şi roza verde şi roza albastră? — Roze verḑĭ şi albastre nu există. — Ba da! — Ba nu! — Ba da! Şi discuţiunea ameninţa sĕ devie mai seriósă, când de-odată clopotulŭ anunţă ora mesei. Peste optŭ ḑile, care nu fù mirarea colecţionarului când, la deşteptarea lui din somnŭ, i se aduse unŭ minunatŭ buchetŭ de roze albastre şi roze verḑĭ! Mirarea lui deveni multŭ mai mare când se scoborî în grădină şi vĕḑu tóte rozele sale cu colorile cele mai excentrice; mai tóte îşĭ schimbaseră colorile erau roze albastre, violete, verḑĭ ca şofranulŭ, pestriţe etc. Tóte varietăţĭ nouĕ şi cu totulŭ necunoscute. Totulŭ se schimbase ca prin puterea unei baghete magice. Se înţelege că natura nu contribuise întru nimicŭ; chemia singură, vai, trecuse p'acolo. Este fórte lesne, într'adevĕrŭ, de a da florilorŭ culorile cele mai ciudate. Dacă flórea este tăiată şi destinată pentru buchetŭ se pune într'o baiă conţinêndŭ puţinŭ carbonatŭ de potasă; după aceea se spală cu apă curată pentru a depărta escesulŭ de carbonatŭ, şi după aceea se înmóie într'o soluţiune de fucsină în apă destilată séu în apă de plóiă. Cu fucsina ḑisă albastră, o roză albă ese din baiă colorată în albastru; cu o tinctură verde, flórea devine verde deschisŭ. Dacă se scade doza de potasă, culórea nu prinde peste totŭ şi flórea devine pestriţă. Adesea aceste roze unicolore séu pestriţe suntŭ încunjurate de o bandă albastru închisŭ cu reflecte de guşa porumbelului. Dacă se vopsescŭ bobocii, se obţinŭ roze fórte unice în felulŭ lorŭ: cu dungĭ albastre, cu pete albastre, avêndŭ mijloculŭ albŭ. Nicĭ odată n'ar crede cineva că aceste roze suntŭ vopsite; ilusiunea este completă; ele se conservă totŭ aşa de multŭ ca şi celelalte roze şi-şĭ conservă parfumulŭ. Pentru a colora florile în tulpina lorŭ, e de ajunsŭ ca diminéţa, înainte ca sórele sĕ fi ajunsŭ la tulpină, sĕ le presărĭ cu fucsină de diferite culorĭ. Roua topeşte văpséua şi văpseşte cu desăvêrşire flórea.

***

Indiscreţiune. — Ḑiarulŭ parisianŭ »Gil-Blas« publică în unulŭ din ultimele sale numere nişce date fórte puţinŭ galante. Numitulŭ ḑiarŭ spune în gura măre vêrsta mai multorŭ dame, de esemplu: Madame Adam (Juliete Lambert) are 40 de anişorĭ, Sara Bernhad 41, Jenny Lind 49, Paulina Luca 45, Helena Madjşca 41, Christine Vilson 42, Adelina Patti 42. Tóte aceste artiste, cum se vede, au trecutŭ de multŭ majoratulŭ, dar cu tóte acestea admiratorii lorŭ le vorŭ găsi eternŭ june şi frumóse.

***

Serbarea florilorŭ. — Serbarea florilorŭ aranjată Sâmbăta trecută de presa parisiană în Bois de Bologne a fostŭ fórte splendidă. Totŭ Parisulŭ elegantŭ se întrunise acolo: mii şi mii de trăsurĭ împodobite de florĭ părăsiau căldura capitalei pentru a eşì în aleele rĕcoróse ale Pădurei-paradisŭ. Mai cu sémă în jurulŭ lacului e vedea mulţimea damelorŭ, care purtau florile cele mai frumóse pe talii şi la cap. Unŭ cortŭ monstru era întinsŭ, sub care se esecuta diferite jocurĭ şi alte asemenea petrecerĭ cum se obicinuiescŭ la bâlciurĭ, negreşitŭ aceste tóte esecutate de dómnele şi domnii din înalta societate, precum ducele de Uzes, baronulŭ şi baronésa de Rothschild, Madame de Rute etc. şi mai tóte corifeele teatrelorŭ din Parisŭ Serata a fostŭ dată în folosulŭ acelorŭ ce au fostŭ sacrificaţĭ în eserciţiulŭ profesiunei lorŭ şi a produsŭ unŭ venitŭ de 200,000 francĭ.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 4 Iuliu st. v. 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.90	Vênd.	8.94
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	9.94	»	9.97
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.50	»	125.50
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

rile şi arangiamentulŭ chilielorŭ şi era sigurŭ de reuşita întreprinderei sele. Pre nisce sclavĭ ce erau la pândă, înfundându'i cu banĭ, îi depărtà din jurulŭ casei şi apoi cu ajutorulŭ Pretorianilorŭ disponibilĭ sărindŭ peste zidŭ, descuià pórta palatului, străbătù în paşĭ linĭ şi misticĭ printre chilii şi în fine ajunse în unŭ dormitorŭ micŭ dar fórte elegantŭ.

Acestŭ dormitorŭ era adjustatŭ cu unŭ singurŭ patŭ, ér în patŭ dormia Iulin Montanŭ.

Venirea lui Nero nu lŭ deşteptase din somnŭ, căcĭ la vechii Romanĭ fiindŭ chiliele despărţite una de alta numai prin perdele, ér nu prin uşĭ ca la noi, prea uşorŭ putea sĕ între cineva înăuntru fără de a face nicĭ celŭ mai micŭ sgomotŭ.

Nero se apropià de patŭ şi...... atuncĭ étă se rădică Montanŭ. Nefericitulŭ împĕratŭ încremenì de spaimă, căcĭ dormitorulŭ în care întrase elŭ era greşitŭ, fiindŭ dormitorulŭ bărbatului.

Montanŭ pricepêndŭ intenţiunea infamului peţitorŭ începù a-şĭ muşca buzele cu vehemenţă, tremurândŭ ca unŭ desperatŭ.

Acesta fù momentulŭ de crisă.

Acum Montanŭ îşĭ cere rĕsbunare, elŭ îşĭ încléştă degetele în carnea lui Nero şi strîngêndu-lŭ cu vehemenţă de peptŭ îlŭ fixéză dreptŭ în faţă.

Nero era palidŭ; douĕ pălmĭ violente atingêndu-lŭ peste faţă îi umflară obrazii. Acésta însĕ nu fù de ajunsŭ, căcĭ Montanŭ îlŭ isbesce cu putere la pămêntŭ, îlŭ calcă sub picióre, îlŭ coşeşce de ghioldurĭ şi loviturĭ şi apoi apucându-lŭ de peptŭ îlŭ tîrăe după sine svîrlindu-lŭ pe stradă afară.

Netrebniculŭ împĕratŭ abia mai rĕmase cu viaţă.

Pretorianii, pe cari'i lăsase în drumŭ, vĕḑêndŭ pe împĕratulŭ lorŭ cu trupulŭ brăzdatŭ de sânge şi vîlcedŭ de loviturĭ, se împlură de fiorĭ şi óreşĭcum involuntarŭ începură a roşi de ruşinea lui. Pericululŭ era cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ la vechii Romanĭ era datina de a ţiné în tótă diminéţa unŭ felŭ de primire după sculatŭ, în care se împărtăşéu noutăţile mai recente şi se'ntrebau de sănĕtate*). Stradele începéu deja a se umplé de mulţimea acestorŭ cursorĭ şi ruşinea lui Nero era sĕ fiă vĕdită, de aceea Pretorianii nu întârḑiară multŭ, ci ridicându-lŭ dela pămêntŭ îlŭ puseră pe o trăsură şi grăbiră a se departa cu elŭ, succedêndu-le a-lŭ duce nevĕḑutŭ la residenţa sa.

Acum nefericitulŭ Montanŭ, temêndu-se de rĕsbunarea împĕratului, începuse a deveni totŭ mai îngrijatŭ, până ce în fine îşĭ puse de gândŭ sĕ mérgă la împĕratulŭ, ca sĕ-şĭ céră ertare pentru ataculŭ comisŭ.

Nero însĕ era multŭ mai ambiţiosŭ decâtŭ ca sĕ pótă crede, că ar avé cineva cutezanţa de a-lŭ atacá ér décă Montanŭ totuşĭ l'a atăcatŭ, acésta credea Nero s'a s'a întêmplatŭ numai pentru aceea, pentru că nu l'a cunoscutŭ. Senatorulŭ nostru era sĕ fiă aşa dară mântuitŭ, căcĭ lui Nero nicĭ măcarŭ prin gândŭ nu-i trecea ca sĕ-şĭ mai rĕsbune, décă — rugându-se Montanŭ de ertare — nu s'ar fi trădatŭ elŭ însu-şĭ pre sine, căcĭ îndată ce crudulŭ împĕratŭ a priceputŭ vinovăţia senatorului l'a condamnatŭ la mórte.

»Tu sciai că eu sunt Nero şi totuşĭ m'ai atacatŭ«, îi ḑise cu mirare tiranulŭ împĕratŭ — »pentru că ai făcutŭ acésta, vei trebui sĕ morĭ.«

Junele senatorŭ îşĭ plătì cu mórtea pocăinţa sa.

Gregoriu Maiorŭ.

—o—

*) Card. N. Wiseman în »Fab.« p. 86.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Iuliu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.85
Rentă de hârtiă 5%	92.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.40
Renta de hârtiă austriacă	82.55
Renta de arg. austr.	83.45
Renta de aurŭ austr.	108 50
Losurile din 1860	139 —
Acţiunile băncei austro-ungare	860.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	286.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.88
Napoleon-d'orĭ	9.83½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 19 Iuniu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	93	93½
» convert. (6%)	88½	89½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	104	104¾
» „ „ (5%)	87½	88½
» » urban (7%)	102	102¾
» » » (6%)	94	95
» » » (5%)	85½	86¼
Banca naţională a României	1260	1280
Ac. de asig. Dacia-Rom.	290	292
« » » Naţională	230	235
Aurŭ	10¼	10⅞
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5 00	7.45	—
Predealŭ (	—	9.45	12.50	—
(	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
(	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.01	—
(	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
(	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.06
(	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
(	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
(	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
(	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
(	—	5.30	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
(	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
(	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok (	11.02	3.44	11.40
(	11.12	4.02	12.00
Aradŭ	3.37	7 53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9.36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.06
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11.37	7.25
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.